Ewa Ekeblad

1724 - 1786

Eva Ekeblad

Eva Ekeblad, född De la Gardie 10 juli 1724 i Stockholm, död 15 maj 1786 i Lidköping, var en svensk grevinna och vetenskapskvinna. År 1748 blev hon som första kvinna invald i svenska Vetenskapsakademien. Hon är kanske mest känd för att ha varit den första att beskriva hur man kan göra **brännvin av potatis**. Hon skulle därför kunna kallas Sveriges första kvinnliga kemist, en ära som dock oftast ges till Anna Sundström eller Louise Hammarström (i realiteten bör dock Maria Dauerer definieras som Sveriges första kvinnliga kemist).

Eva De la Gardie var dotter till greve Magnus Julius De la Gardie (1674–1741) och Hedvig Catharina Lillie (1695–1745), syster till kapten Carl Julius De la Gardie, genom den yngre brodern svägerska till Cathérine Charlotte De la Gardie och Hedvig Taube. Hon gifte sig nyåret 1741 med riksrådet greve Claes Claesson Ekeblad, som då var 32 år gammal, medan hon själv bara var 16 år gammal. Hon fick åtta barn (sju döttrar och en son) mellan 1742 och 1754, däribland Claes Julius Ekeblad (1742–1808) och Hedvig Catharina (1746–1812).

Far Magnus Julius De la Gardie

Mor Hedvig Catharina Lillie (1695-1745)

Son Greve Claes Julius Ekeblad

Make Greve Claes Ekeblad (den yngre),

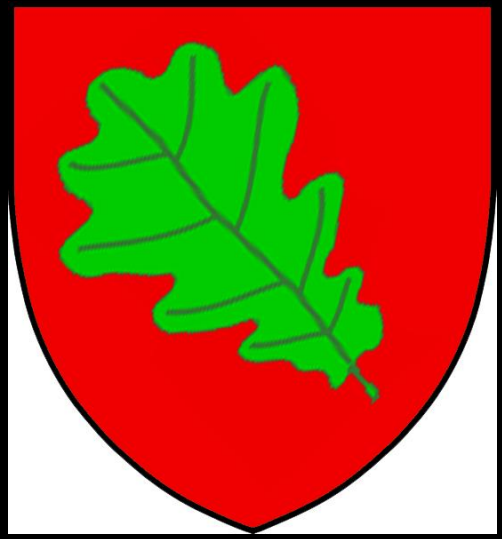

Eva De la Gardie var dotter till greve Magnus Julius De la Gardie (1674–1741) och Hedvig Catharina Lillie (1695–1745), syster till kapten Carl Julius De la Gardie, genom den yngre brodern svägerska till Cathérine Charlotte De la Gardie och Hedvig Taube. Hon gifte sig nyåret 1741 med riksrådet greve Claes Claesson Ekeblad, som då var 32 år gammal, medan hon själv bara var 16 år gammal. Hon fick åtta barn (sju döttrar och en son) mellan 1742 och 1754, däribland Claes Julius Ekeblad (1742–1808) och Hedvig Catharina (1746–1812).

Far Magnus Julius De la Gardie

Mor Hedvig Catharina Lillie (1695-1745)

Son Greve Claes Julius Ekeblad

Make Greve Claes Ekeblad (den yngre),

DOTTERN TILL EVA EKEBLAD (F. DE LA GARDIE)

HEDVIG "HEDDA" CATHARINA PIPER, FÖDD EKEBLAD

1746, död 1812, var en svensk hovfunktionär. Hedda Piper var dotter till riksrådet och kanslipresidenten greve Claes Ekeblad d.y., och vetenskapsmannen Eva De la Gardie och gifte sig 1769 med greve Carl Gustaf Piper. Hennes make var mycket rik men äktenskapet var olyckligt, "då hon dagligen ser sig kompromettерad med dess kammartjänare, äger intet att säga i sitt eget hus" (1782): Hennes make hade enligt samtiden ett homosexuellt förhållande med sin "högt älskade" favorit och kammartjänare Beck, som "chagrinerar henne på alla sätt. För sitt sista barn är hon tom nödsakad att köpa mat, då hon i sitt kök ej kan begära en buljong utan att bli contrecaré av Becken" (1784), något som var nära att leda till skilsmässa.

BRÄNNVIN

I Sverige började man bränna brännvin på 1400-talet, det första belägget är från Stockholms stadsböcker intill år 1500 – jordeböcker, tänkeböcker, skotbok och kämnärsräkenskaper – och avser stadens kruttillverkning.
I äldre svensk terminologi användes begreppet brännvin som en samlingsbeteckning på alla spritdrycker, inklusive exempelvis whisky och konjak. I dag används dock begreppet i första hand som ett namn på spritdrycker i "nordisk stil". Gustav Vasa förbjöd 1550 brännvinstillverkning i Sverige på grund av missväxt av omsorgen om säden men framförde i sin argumentation även nykterheten.
År 1746 kom Eva De la Gardie på hur man gör sprit av mäsk på kokt, mosad potatis blandad med kornmalt. Samtidigt utvecklades brännvinspannorna med Norbergs och senare Geddas imkylare, där kylytan i kondensorn förstorade genom att kylröret gjordes större. Johan Groth utvecklade även en ny inmäskningsanordning.